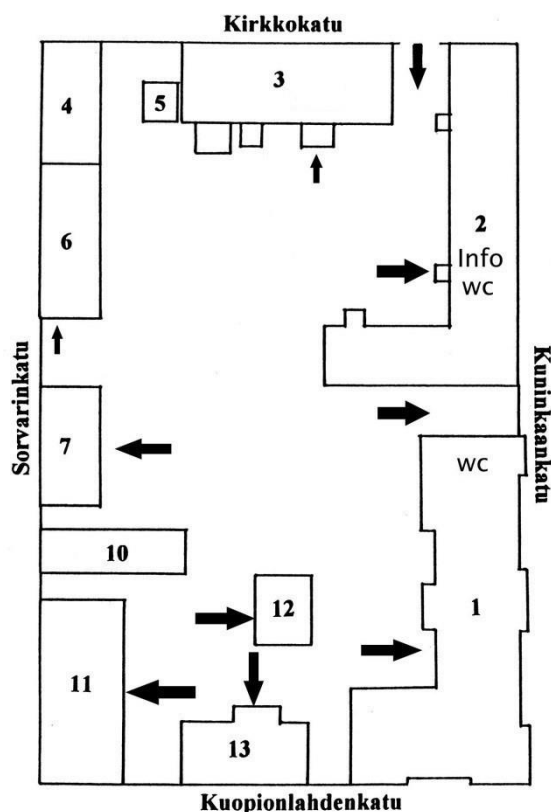

LIITE 2

Rakennukset, aitat ja piha-alue

Rakennus 1

Rakennus 1 sijaitsee alkuperäisellä paikallaan Kuninkaankadun ja Kuopionlahdenkadun kulmauksessa. Hirsisen asuintalon on suunnitellut rakennusmestari P. J. Pitkänen vuonna 1898. Tyyliltään se edustaa ajan kertaustyylistä rakentamista, lähinnä uusrenessanssia. Rakennus siirtyi vuonna 1958 kaupungin omistukseen ja oli asuinkäytössä 1970-luvun alkupuolelle asti, jolloin kaupunki vuokrasi sen Kuopion koti- ja taideteollisuusoppilaitokselle. Oppilaitos luopui rakennuksen Kuopionlahdenkadun puoleisesta siivestä 1980-luvulla, jolloin se siirtyi museon käyttöön. Rakennuksen muut osat siirtyivät museolle vuonna 1993.

Talon sisätiloja ei ole pyritty entisöimään vanhaan asuun, vaan niihin on sijoitettu vaihtuvien näyttelyiden tila, konservointitiloja, näyttelyiden valmistelutilat, puutöihin käytetty kellaritila sekä henkilökunnan sosiaalitiloja. Vaihtuvien näyttelyiden tilassa on kuusi huonetta, tila on kooltaan noin 160 m². Tilan yhteydessä on hyvin pieni näyttelyvarasto.

Rakennuksessa on konservaattorin ja amanuenssin työtilat, joissa työskentelee kokoaikaisesti museon kovieksineiden konservaattori sekä ajoittain amanuenssi. Työtilat ovat ahtaat ja sokkeloiset. Esineiden siirrot ovat hankalia, koska käytävät ja oviaukot ovat kapeita. Lisäksi rakennuksessa on näyttelymestarin työtila, jossa valmistellaan Korttelimuseon vaihtuvia näyttelyitä. Tilassa tulostetaan ja käsitellään suurikokoisia näyttelymateriaaleja. Näyttelymestarin työtilaa käytetään myös esinekokoelmien valokuvaamiseen. Tilaa on aikaisemmin käytetty ja vuokrattu kokoustilana.

Rakennuksessa on Kulttuurihistoriallisen museon henkilökunnan keittiö ja sosiaalitilat. Eteläpäätyyn konservointitiloihin on rakennettu koneellinen tulo ja -poisto ilmanvaihtojärjestelmä. Konservointitiloissa on käytössä ilmankostutus, josta aiheutuu kosteusrasitus rakenteille. Kosteusrasitus näkyy mm. katon ja seinän liittymispinnan maalin hilseilyinä.

Rakennuksen Kuninkaankadun puolella olevassa päädyssä työskennelleet intendentit ja museonjohtaja siirtyivät henkilöstön uusiin työtiloihin Kuopion Postitalolle, jolloin rakennuksesta vapautui kaksi huonetta. Toisessa näistä huoneista on sisäilmaongelma, joka todettiin vuonna 2022. Tätä huonetta käytetään nykyään väliaikaisesti näyttelytarvikkeiden varastotilana. Lisäksi siinä sijaitsee pakastin, jossa pakastetaan uusia kokoelmaesineitä. Toisessa vapautuneessa huoneessa työskentelee väliaikaisesti amanuenssi. Huone ei sovellu työskentelytilaksi, sillä se on talvella hyvin kylmä, lämpötila voi laskea jopa 14 asteeseen. Ja kesällä huone on taas kuuma.

Rakennukseen on esteetön sisäänkäynti ja siellä on myös Korttelimuseon inva-wc, josta löytyy hoitopöytä museon pienemmille kävijöille. Rakennuksen kellaritiloissa on ahjohuone sekä tulityötila eli paja. Kellarikerrokseen on rakennettu koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmä.

Rakennus 2

Alun perin asuinrakennukseksi valmistunut rakennus sijaitsee alkuperäisellä paikallaan Kuninkaankadun ja Kirkkokadun kulmauksessa. Rakennus on saanut nykyisen asunsa 1800-luvun puolivälissä, mutta se käsittää osia samalla paikalla jo aiemmin sijainneesta rakennuksesta. Tyyliältään rakennus edustaa empirerakentamista, jonka tunnusmerkkejä ovat muun muassa aumakatto, vaakalautavuoraus, kuusiruutuiset ikkunat ja julkisivun pilasterijäsentely. Talo on edustavampia esimerkkejä empiretyylin puutalossovelluksista Kuopiossa. Siinä on asunut 1800-luvun jälkipuolella eri aikoina muun muassa tuomari ja piirilääkäri perheineen.

Rakennukseen tullaan lipunmyynnin asiakastiskin kautta. Talossa on pysyvän näyttelyn lisäksi asiakas wc:t sekä museokauppa, museokaupan varasto ja yleisötyön työhuone, joka toimii myös pukuhuoneena. Rakennuksen sivusiivessä on aiemmin sijainnut Korttelimuseon talonmiehen asunto, jossa on nyt henkilökunnan työ- ja sosiaalitiloja; yleisötyön työhuone, pedagogisen materiaalin säilytystilat, keittiö ja kylpyhuone. Yksi työhuone on tyhjänä, sillä siinä on todettu sisäilmaongelma (intendentti siirtynyt Postitalolle syksyllä 2023). Myös rakennuksen pääsisäänkäynnin eteisessä ja siiven eteisessä on aistinvaraisesti todettu sisäilmaongelma.

Rakennuksen yleisötyön toimistotiloihin on rakennettu koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmä. Näyttelytiloissa on painovoimainen ilmanvaihto. Rakennus on kylmä talvella ja tukalan kuuma kesäkaudella. Yleisötyön tiloissa ei ole ilmastointilaitteita, joilla tiloja voisi viilentää tai lämmittää. Tiloihin on hankittu irtotuulettimia ja työtä tauotetaan työturvallisuusohjeiden mukaisesti.

Rakennus ei ole esteetön. Siihen on sijoitettu yleisötyön operoima nostin, joka toimii huonosti. Nostin nousee ja laskee, mutta ”kynnyseste” ei laskeudu alas. Nostin kaippaa säännöllistä huolto-ohjelmaa.

Rakennus 3

Rakennus 3 on alkuperäisellä paikallaan oleva entinen käräjätupa, jossa pidettiin käräjiä 1800-luvun jälkipuolelta asti. Sen rakentamisvuotena voidaan pitää vuotta 1849. Rakennuksessa on kuitenkin tätä vanhempia osia, jotka voivat olla osittain peräisin jopa

1600-luvun puolivälissä tehdystä Kuopion ensimmäisestä käräjätuvasta, joka sijaitsi kutakuinkin samalla paikalla. Rakennus on hirsitalo, joka vuorattiin ulkoapäin tiilellä ja rapattiin vuonna 1877. Talon alla on holvattu kivikellari.

Rakennuksen oikeassa päädyssä toimi museokahvila vuodesta 1982 alkaen. Vuonna 2016 ympärivuoden avoinna oleva kahvila lopetti toimintansa. Sen jälkeen tiloissa toimi eri yrittäjien vetämiä kesäkahviloita, mutta vuoden 2019 jälkeen kahvilatoimintaa ei ollut lainkaan ennen kesää 2024, jolloin osassa tilaa toimi kesäkahvila. Tilanteeseen vaikutti myös korona, joka alkoi vuonna 2020. Kahvilatilaa ei myöskään voida käyttää jatkuvasti, koska siellä on sisäilmaongelma.

Osa entisistä kahvilan tiloista vuokrattiin koruseppä Matti Mattsonin KierrätysTaidetyöpajalle vuoden 2017 alusta alkaen. Myös tämä on omalta osaltaan vaikuttanut kahvilan toimintaan, sillä kahvilalle jäi vain pieni tila, jossa pitää asiakaspöytiä. Entisessä käräjätuvassa on järjestetty pienoisiinäyttely Karmeat käräjät, joka oli avoinna vuosien 2019–2020 vaihteessa.

Rakennuksen vasemmanpuoleisessa päädyssä on ollut museon henkilökunnan työtiloja 1970-luvulta lähtien. Henkilökunnan muuton seurauksena sieltä vapautui kaksi työhuonetta, kun intendentit sekä amanuenssi siirtyivät Postitalolle. Työhuoneiden yhteydessä on keittiö ja eteisessä wc. Työhuoneessa, joka sijaitsee kahvilan seinän takana, on todettu sisäilmaongelma. Vasemmanpuoleiseen päädyn on tehty koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmä. Oikeanpuoleisessa päädyssä on vain koneellinen poistoilmanvaihto.

Rakennus on esteellinen.

Rakennus 4

Pitkänurkkainen, hirsinen aittarakennus, on rakennettu vuonna 1849 ja sijaitsee alkuperäisellä paikallaan. Rakennuksen Kirkkokadun puoleinen pääty on vuorattu katujulkisivun symmetrisyyden saavuttamiseksi ja komistamiseksi vaakalaudoituksella, vaikka muuten rakennus on hirsipinnalla. Aitassa ei ole sähköjä. Rakennuksessa on sijainnut varastoja, vaunuliiteri, talli, puuliiteri, navetta ja kolme lautarakenteista käymälää. Rakennuksen eteläpää, jossa sijaitsivat käymälät, purettiin huonokuntoisena pois 1970-luvulla. Samalle paikalle on siirretty tilalle rakennus 6. Aitta toimii museon varastona sekä näyttelytilana. Rakennuksen Kirkkokadun puoleisessa päädyssä säilytetään mm. kaakeliuuneja osina sekä hiekoitushiekkaa. Aitan toinen pääty on aiemmin ollut kahvilan käytössä, jossa nykyään pidetään ulkopuolisten toimijoiden kesänäyttelyitä.

Rakennus 5

Rakennus 5 on lankkurakenteinen pikkuaitta, jossa pulpettimallisen katon katteena on huopakatto. Aitta on ilmeisesti tehty vuonna 1849. On mahdollista, että se on sijainnut pihassa jo aiemmin, mutta siirretty tuolloin nykyiselle paikalleen rakennuksen 3 päädyn viereen.

Aitta ei ole avoinna asiakkaille, vaan siellä säilytetään kahvilan pihakalusteita sekä sekalaista tavaraa. Aitassa ei ole sähköjä.

Rakennus 6

Hirsiaitta on vuodelta 1862 peräisin oleva rakennus, joka siirrettiin museokortteliin vuonna 1980 Puijonkatu 10:stä. Se sijoitettiin rakennuksen 4 puretun eteläosan paikalle. Aitassa on sijainnut liiteri, kaksi makasiinia ja ulkokäymälä.

Museokorttelin rakennus 1:n asukkaat saivat huoneistokohtaiset wc:t 1910-luvulla. Rakennuksen 3 asukkaat taas käyttivät vielä 1960-luvulla tämän rakennuksen paikalla sijainneita käymälöitä.

Aitan oikealla olevassa tilassa on puolittainen maapohja. Siellä säilytetään talvella pöytiä, penkkejä ja toinen pihassa olevista keinuista. Aitan toinen sähkötön tila on ns. pedagoginen aitta, joka on myös näyttelykäytössä. Tilassa järjestetään kesäkaudella lisäksi työpajoja. Tila on esteellinen portaikkojen ja korkeiden kynnysten vuoksi.

Seuraavassa makasiinissa säilytetään kiinteistöhuollon välineitä. Tässä tilassa on sähköt. Aitan toisessa päädyssä oleva käymälä on restauroitu 1940-luvun asuun. Se on esillä yleisölle kesäkaudella, asiakkaat eivät pääse sisälle käymälään vaan sitä voi katsoa ovelta.

Rakennus 7

Rakennus 7 on paritupapohjainen asuinrakennus, joka siirrettiin museokortteliin vuonna 1974 Tulliportinkadun ja Käsityökadun kulmasta. Talo on saanut nykyisen ulkoasunsa lähinnä 1870-luvulla, mutta on tätä vanhempi. Rakennus on ollut muun muassa työmiesten ja käsityöläisten omistuksessa. Sisäkatossa on havaittavissa kosteusjälkiä, mikä saattaa viitata kattovuotoihin.

Rakennus on esteellinen.

Rakennus 10

Pitkänurkkainen, hirsinen aittarakennus on ilmeisesti tehty useammassa vaiheessa 1800-luvulla. Se on siirretty museokortteliin 1970-luvun puolivälissä Kuninkaankatu 20:stä. Alun perin aitta on ollut kuopiolaisen Raninin kauppiassuvun omistuksessa.

Aitan pihanpuoleisessa päädyssä olevaa tilaa on käytetty näyttelyiden lisätilana, siihen on tehty mm. puuliiteri, joka on ollut osa vaihtuvaa näyttelyä. Tässä tilassa on sähköt. Aitan kadun puoleisessa päädyssä säilytetään puutavaraa ja rakennustenosia, joita on säästetty. Kadun puolelta pääsee myös aitan vintille, joka ulottuu läpi rakennuksen. Aitan keskimmaisissa kahdessa makasiinissa säilytetään tavaraa. Aitta ei ole aktiivisessa käytössä.

Rakennus 11

Rakennus on rakennettu 1700- ja 1800-lukujen vaihteessa ja on Kuopion vanhimpia säilyneitä taloja. Se on siirretty museokortteliin Minna Canthinkadun ja Maaherrankadun kulmasta vuonna 1987. Alun perin se on tehty asuintaloksi, mutta historiansa aikana siinä on toiminut muun muassa apteekki.

Rakennuksessa on näyttelytilojen lisäksi iso vintti, jossa on kaksi huonetta ja keskellä oleva avoin tila. Vinttiä käytetään museon varastotiloina, jossa säilytetään mm. näyttelyissä käytettäviä mallinukkeja ym. Päädyissä olevat huoneet ovat lämmintä tilaa, avoin tila on kylmä. Vintin rappusissa on kuljettava varoen.

Rakennus on esteellinen.

Rakennus 12

Pieni asuintalo on rakennettu vuosien 1856–1867 välisenä aikana. Se siirrettiin museokortteliin vuonna 1975 osoitteesta Puijonkatu 29.

Rakennus on esteellinen. Rakennuksen ns. olohuoneen kynnyksellä on outo haju, joka voisi viitata sisäilmaongelmaan.

Rakennus 13

Paritupapohjainen asuinrakennus on rakennettu puusepän verstaaksi vuoden 1830 tienoilla. 1870-luvulla hirsipintainen, punamullalla maalattu talo sai lautavuorauksen. Rakennus on siirretty museokortteliin Snellmaninkatu 15:sta vuonna 1979.

Rakennus on esteellinen. Sen eteisosassa on voimakas outo haju, joka voisi viitata sisäilmaongelmaan.

Piha

Museokorttelin piha on viehättävä sisäpiha, jota koristavat perinteiset koristekasvit. Pihassa on mm. syreenejä, siperianhernepensaita, ruusupensaita ja jasmikkeita. Lisäksi pihassa on kukkapenkeissä mm. Ukonhattua, Iriksiä, lipstikkaa ja pioneja. Aiemmin apteekkitalon edustalla on ollut yrttimaa, jossa kasvatettiin vanhoja mauste- ja lääkekasveja. Pihassa on istuskelua varten penkkejä, keinuja sekä kahvilan edustalla pöytiä ja tuoleja. Pihasta löytyy lapsille erilaisia leikkivälineitä, joita voi käyttää.

Pihasta on useita portteja ulos kaduille. Museon avoinna ollessa asiakkaat käyttävät pääporttia, joka on Kirkkokadun puolella.

Pihassa on jätteen keräyspiste rakennusten 4 ja 5 välissä.

Pihavalaistus uusittiin vuonna 2018.